

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אֲנִי הוֹיָא קַמִּיה דְּרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, וְשְׂאִילָנָא הָאִי מְלָה, אֲמַרְנָא, הָאִי סְעוּדָתָא דְּעַדִּיקָא לְעֵתִיד לְבָא אִי כֻּדְּ הוּא, לָא אֲתִיִּשְׁבָּא בְּלַבָּאִי, דְּהָא אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, סְעוּדַת הַעַדִּיקִים לְעֵתִיד לְבָא כְּהָא גּוֹזָא דְּכַתִּיב, (שמות כד) וַיַּחֲזוּ אֶת הָאֱלֹהִים וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ. אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ שְׁפִיר קָאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְכֻדְּ הוּא.

עוֹד אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, הָאִי מְהִימְנוּתָא דְּאָמְרוּ רַבָּנֵן לְרוּפָא דְּעֶלְמָא, דְּזַמְיָנִין אֵינּוּן בְּהָאִי סְעוּדָתָא דְּלוּיָתָן וְהָהוּא תוֹרָא וּלְמִשְׁתֵּי חֲמָרָא טַב דְּאֲתַנְטֵר מִכַּד אֲתַבְרִי עֶלְמָא, קָרָא אֲשַׁכְּחוּ וְדַרְשׁוּ, דְּכַתִּיב, (ויקרא כו) וַאֲכַלְתֶּם לַחֲמֻכֶּם לָשׁוּבַע.

דְּאָמַר רַבִּי זִירָא, כָּל מִינֵי פִיתוּי פִּתְהַּ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל לְהַחְזִירָם לְמוּטָב, וְדָא הוּא יִתִּיר מִכְּלָחוּן, דְּאָמַר לְהוּ וַאֲכַלְתֶּם לַחֲמֻכֶּם לָשׁוּבַע. וּבְקַלְלוֹת, (ויקרא כו) וַאֲכַלְתֶּם וְלֹא תִשְׁבְּעוּ, וְדָא קִשְׂיָא לְהוּ מִכְּלָחוּ. מָאִי טַעְמָא, דְּכַתִּיב, (שמות טז) מִי יִתֵּן מוֹתָנוּ בְּיַד יְיָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְגו'.

אָמַר רַבִּי זִירָא, מְלַמֵּד דְּמִשׁוּם הָאֲכִילָה מְסֵרוּ נַפְשָׁם לְמוֹת בְּיָדָם.

לשון הקודש

הם לפעודה הוּו של לוּיָתָן וְהַשׁוּר הַהוּא, וְלִשְׁתוֹת זֵינ טוֹב שְׁמִשְׁמֵר מִכְּשִׁנְבְּרָא הָעוֹלָם, פְּסוּק מִצְאוּ וְדַרְשׁוּ, שְׁכַתוֹב (ויקרא כו) וַאֲכַלְתֶּם לַחֲמֻכֶּם לָשׁוּבַע.

שְׂאִילָנָא רַבִּי זִירָא, כָּל מִינֵי פִתוּי פִּתְהַּ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל לְהַחְזִירָם לְמוּטָב, וְזֶה הוּא יוֹתֵר מִכְּלָם, שְׂאִילָנָא לְהֵם וַאֲכַלְתֶּם לַחֲמֻכֶּם לָשׁוּבַע, וּבְקַלְלוֹת – וַאֲכַלְתֶּם וְלֹא תִשְׁבְּעוּ, וְזֶה קִשְׂיָא לְהֵם מִן הַכֹּל. מַה הַטַּעַם? שְׁכַתוֹב (שמות טז) מִי

יִתֵּן מוֹתָנוּ בְּיַד ה' בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְגו'.

אָמַר רַבִּי זִירָא, מְלַמֵּד שְׁמִשׁוּם הָאֲכִילָה

רְבוּתֵינוּ, וְדָאִי כֻּדְּ זֶה.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אֲנִי הוֹיָא לְפָנֵי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְשְׂאִילָתִי עַל הַדְּבָר הַזֶּה. אֲמַרְתִּי, הַסְעוּדָה הַזֹּאת שֶׁל הַעַדִּיקִים לְעֵתִיד לְבָא הֲאִם כֻּדְּ הוּא? לֹא הִתִּישְׁבָּה בְּלַבִּי, שְׁהִנֵּה אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, סְעוּדַת הַעַדִּיקִים לְעֵתִיד לְבָא כְּמוֹ זֶה שְׁכַתוֹב (שמות כד) וַיַּחֲזוּ אֶת הָאֱלֹהִים וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ. אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, יָפָה אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְכֻדְּ הוּא.

עוֹד אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, הָאֲמוּנָה הַזֹּאת שְׂאִמְרוּ רְבוּתֵינוּ לְרַב הָעוֹלָם שְׁמִזְמָנִים

בין שראה הקדוש ברוך הוא תאוותם, אמר להם, (ויקרא כו) אם תשמעו לקול המצות, ואכלתם לשובע כדי להניח דעתם. פהאי גוונא חמו רבנן דגלותא אתמשך, אסתכמו על קראי דאורייתא ואמרו דזמינין למיכל ולמחדי בסעודתא רבה דזמין קדשא בריך הוא למעבד להו, ועל דא רופא דעלמא סבלו גלותא בגין ההיא סעודתא.

אמר רבי יוחנן, לית לן לסתור מהימנותא דכלא אלא לקיימא ליה, דהא אורייתא אסהידת עלוי, דהא אנן ידעין מהימנותא דצדיקיא וכסופא דלהון מאי היא, דכתיב, (שיר השירים א) נגילה ונשמחה בך, ולא באכילה. (שיר השירים א) נזכירה דרדיך מיין. והיא סעודתא דזמינין בה, היא לן חולק למחני מנה וזו היא השמחה והשחוק. ואלה תולדות יצחק, שיצחקו הצדיקים לעתיד לבוא. אברהם הוליד את יצחק, וזאת הנשמה מוליד השחוק הזה והשמחה בעולם.

ויהי יצחק בן ארבעים שנה. רבי בו בשם רבי יוסי פתח ואמר, (שיר השירים א) ישקני מנשיקות פיהו וגו', בכמה מעלות נברא

לשון הקודש

התורה מעידה על זה שהרי אנו יודעים את אמונת הצדיקים, והכסוף שלהם מה הוא? שכתוב (שיר א) נגילה ונשמחה בך, ולא באכילה. נזכירה דרדיך מיין. ואותה סעודה שמזמנים אליה, יהיה לנו חלק להנות ממנה, וזו היא השמחה והשחוק. ואלה תולדות יצחק – שיצחקו הצדיקים לעתיד לבוא. אברהם הוליד את יצחק – וזאת הנשמה מוליד השחוק הזה והשמחה בעולם.

ויהי יצחק בן ארבעים שנה. רבי בו בשם רבי יוסי פתח ואמר, (שיר א) ישקני

מסרו נפשם למות בידם. בין שראה הקדוש ברוך הוא תאוותם, אמר להם: אם תשמעו לקול המצות – ואכלתם לשבע, כדי להניח דעתם. כמו בן ראו רבותינו שהגלות נמשכת, הסתמכו על פסוקי התורה, ואמרו שעתידים לאכל ולשמח בסעודה גדולה שעתיד הקדוש ברוך הוא לעשות להם, ועל בן רב העולם סבלו את הגלות משום אותה הסעודה.

אמר רבי יוחנן, אין לנו לסתור את אמונת הכל, אלא לקיים אותה. שהרי

העולם, דתנינן אמר רבי אחא בר יעקב, כל מה שפרא קדשא בריך הוא בעולמות שלו חוץ ממנו היו בשתוף. ומי אמר רבי אחא הכי, חס ושלום, דהא במלה דא יסגי פלונגתא בעלמא, דאי תימא הכי, הפלאכים שהם נבראים רוח הקדש ממש, יאמר שיש שתוף בהם, הא כל אפיא דדהון ודידן שויין.

אמר רבי אבא, במלה דא יסגי פלונגתא בעלמא, דהא תנן במתניתין דידן, דכל דעבד קדשא בריך הוא, עבד פגון גופא ונשמתא, ואי תימא דהא לית גופא לפלאכים, כל פד. אבל לית אינון יכלין למעבד עבדתא, עד שישתתף בהו והיא נשמתא קדישא, דהיא סיועא דלעילא, ובהאי גווי כל מאי דעבד אעטריך לההוא סיועא דלעילא מניה.

אמר רבי יוסי, בההיא שעתא דזמין קדשא בריך הוא לאחיא מתיא, והא סופא כל (ס"א עקתיין), עמיקין (ס"א עתיקין) בארבעים לחוי. ונזר קיים, (דברים כה) ארבעים יבנו לא יוסיף. סוף הליכתם של ישראל במדבר בשנת הארבעים. ארבעים שנה קודם תחיית הגוף,

לשון הקודש

עשה כמו הגוף והנשמה. ואם תאמר שהרי אין לפלאכים גוף – פד זה, אבל אינם יכולים לעשות מעשה עד שתשתתף עמהם הנשמה הקדושה ההיא, שהיא סיוע שלמעלה. ובגוונים הללו, כל מה שעושה, צריך את אותו סיוע שלמעלה ממנו.

אמר רבי יוסי, בשעה ההיא שעתיד הקדוש ברוך הוא להחיות מתים, והנה סוף כל והצרות עמקים (עתיקים) יהיה בארבעים, ונזר הדין – (דברים כה) ארבעים יבנו לא יוסיף. סוף הליכתם של ישראל במדבר בשנת הארבעים. ארבעים שנה

מנשיקות פיהו וגו', בכמה מעלות נברא העולם, ששנינו, אמר רבי אחא בר יעקב, כל מה שפרא הקדוש ברוך הוא בעולמות שלו, חוץ ממנו, היו בשתוף. והאם אמר פד רבי אחא? חס ושלום! שהרי בדבר הזה תרבה המחלקת בעולם. שאם תאמר בן, הפלאכים שהם נבראים רוח הקדש ממש, יאמר שיש בהם שתוף, הרי כל הפנים שלהם ושלנו שוים.

אמר רבי אבא, בדבר הזה תתרבה המחלקת בעולם, שהרי שנינו במשנתנו, שכל מה שעשה הקדוש ברוך הוא –

ממִּתְנַת לוֹ הַנְּשָׂמָה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. בְּשָׁנַת הָאָרְבָּעִים יְקוּמוּן הַגּוֹפּוֹת
מֵעֵפְרָא. בְּאָרְבָּעִים נִכְלָא הַנְּשָׂם, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית ז) וַיְהִי
הַנְּשָׂם עַל הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם, וְכְתִיב (בראשית ז) וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם
וַיִּפְתַּח נֹחַ.

זְמַן גְּאֻלְתָּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, בְּשָׁנַת הָאָרְבָּעִים הוּא. וּבְחַמְשִׁים אָתָּא
יְשׁוּב עַלְמָא, דְּהִיא הַיּוֹבֵל. הַחֲזֵרַת הַנְּשָׂמָה לְגוּף, בְּשָׁנַת
הָאָרְבָּעִים, שֶׁהִמְתִּינָהּ לוֹ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. הָדָא הוּא דְכְּתִיב וַיְהִי
יַעֲחֹק בֶּן אַרְבָּעִים שָׁנָה, שֶׁהִמְתִּין לְגוּף.

בְּקַחְתּוּ אֶת רִבְקָה, בְּהִכְנַסְתָּהּ בְּגוּף הַמְּזוּמָן לוֹ. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה
בְּהִכְנַסְתָּהּ בּוֹ, אֵין תְּאַוְתָּם וְכִסּוּפָם אֱלָא לִיהֲנוֹת מְזִיו
הַשְּׂכִינָה וְלִיזוּן מְזִיוָהּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שיר השירים א) יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת
פִּיהוּ. אָמַר רַבִּי אַבְא, יִשְׁקֵנִי יִפְרִנְסֵנִי, שְׂאִין פְּרִנְסֵתָן אֱלָא לִיהֲנוֹת
וְלִיזוּן מְזִיוָהּ שֶׁל מַעְלָה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי סוֹפִיָּה דְקָרָא מוֹכַח דְכְּתִיב,
(שיר השירים א) כִּי טוֹבִים דִּדְרִיד מְזִין.

בֵּת בְּתוּאֵל בֵּת בְּתוֹ שֶׁל אֵל. רַב הוּנָא אָמַר, לֹא כָּךְ הוּא, וְאַנָּא
הוּיָת בְּכַרְפֵי הַיָּם וְשִׁמְעָנָא דְהוּו קְרָאן לְהַהוּא גְרָמָא דְשִׁדְרָה,

לשון הקודש

בְּקַחְתּוּ אֶת רִבְקָה - בְּהִכְנַסְתָּהּ בְּגוּף
הַמְּזוּמָן לוֹ. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה בְּהִכְנַסְתָּהּ בּוֹ,
אֵין תְּאַוְתָּם וְכִסּוּפָם אֱלָא לִיהֲנוֹת מְזִיו
הַשְּׂכִינָה וְלִיזוּן מְזִיוָהּ. זֶהוּ שְׂפָתוֹב (שיר א)
יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ. אָמַר רַבִּי אַבְא,
יִשְׁקֵנִי - יִפְרִנְסֵנִי. שְׂאִין פְּרִנְסֵתָם אֱלָא
לִיהֲנוֹת וְלִיזוּן מְזִיוָהּ שֶׁל מַעְלָה. אָמַר רַבִּי
יוֹסִי, סוּף הַפְּסוּק מוֹכִיחַ, שְׂפָתוֹב כִּי
טוֹבִים דִּדְרִיד מְזִין.

בֵּת בְּתוּאֵל - בֵּת בְּתוֹ שֶׁל אֵל. רַב הוּנָא
אָמַר, לֹא כָּךְ הוּא. וְאַנִּי הוּיָתִי בְּכַרְפֵי
הַיָּם וְשִׁמְעָתִי שְׁהִיו קוֹרְאִים לְאוֹתוֹ הַעֲעֵם

קָדָם תְּחִית הַגּוּף מִמִּתְנַת לוֹ הַנְּשָׂמָה
בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. בְּשָׁנַת הָאָרְבָּעִים יְקוּמוּ
הַגּוֹפּוֹת מִן הָעֵפְרָא. בְּאָרְבָּעִים נִכְלָא
הַנְּשָׂם, זֶהוּ שְׂפָתוֹב (בראשית ז) וַיְהִי הַנְּשָׂם
עַל הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם, וְכְתוּב וַיְהִי מִקֵּץ
אַרְבָּעִים יוֹם וַיִּפְתַּח נֹחַ.

זְמַן גְּאֻלְתָּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּשָׁנַת
הָאָרְבָּעִים הוּא, וּבְחַמְשִׁים בָּא יְשׁוּב
הָעוֹלָם, שֶׁהִיא הַיּוֹבֵל. הַחֲזֵרַת הַנְּשָׂמָה
לְגוּף בְּשָׁנַת הָאָרְבָּעִים שֶׁהִמְתִּינָהּ לוֹ
בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. זֶהוּ שְׂפָתוֹב וַיְהִי יַעֲחֹק בֶּן
אַרְבָּעִים שָׁנָה, שֶׁהִמְתִּין לְגוּף.

ההוא דאשתתאר בקברא מכל גופא, בתואל רמאה. שאילית עליה,
אמרו דהוא פרישא (רמא) דחויא, דאיהו רמאה, ודהוא גרמא הוא
רמאה מכל שאר גרמי.

דְּתֵאנָא אמר רבי שמעון, ההוא גרמא למה אשתתאר בקיומא
יתיר מכל שאר גרמי. משום דאיהו רמאה. ולית סביל
טעמא דמוזנא דבני נשא כשאר גרמי, ובגניי כד הוא תקיף מכל
גרמי והוא ליהוי עקרא דגופא אתבני מניה. הדא הוא דכתיב בת
בתואל הארמי.

וְתֵאנָא אמר רבי שמעון, הוא רמאי ומעולם רמאי, ושכן יצר הרע
דאיהו רמאי. הדא הוא דכתיב בת בתואל הארמי גרמא
רמאה. מפרדן ארם, מצמד רמאין, כדתנן פדנא דתורא שהוא צמד.
אחות לבן, אחות יצר הרע הארמי, כדתנן, בתחלה שהיה מנוול
בחטאות בזה העולם נקרא לוט. לעתיד לבא שלא יהא מנוול
כדבקרמיתא, במאן דסחי ומטביל מסאבותיה, קראן ליה לבן. על
כל פנים אין יצר הרע בטל מן העולם.

לשון הקודש

וְלַמְדֵנוּ, אמר רבי שמעון, הוא רמאי
ומעולם רמאי, ושכן יצר הרע שהוא
רמאי. זהו שכתוב בת בתואל הארמי –
עצם רמאי. מפרדן ארם – מצמד רמאים,
כמו ששנינו פדנא דתורא, שהוא צמד.
אחות לבן – אחות יצר הרע הארמי.
כמו ששנינו, בתחלה שהיה מנוול
בחטאות בזה העולם נקרא לוט. לעתיד
לבא שלא יהא מנוול כמו בראשונה, כמי
שרוחץ ומטביל את ממאנתו, קוראים לו
לבן. על כל פנים אין יצר הרע בטל מן
העולם.

שעל השדרה, אותו שנשאר בקבר מכל
הגוף – בתואל הארמי. שאילתי עליו.
אמרו שהוא בראש ודמהו הנחש, שהוא
רמאי, ואותו העצם הוא רמאי מכל שאר
העצמות.

שְׁלַמְדֵנוּ, אמר רבי שמעון, למה נשא
בקיום אותו העצם יותר מכל שאר
העצמות? משום שהוא רמאי, ואינו
סובל טעם של המזון של בני האדם כמו
שאר העצמות, ומשום כד הוא חזק מכל
העצמות, והוא יהיה העקר שהגוף נבנה
ממנו. זהו שכתוב בת בתואל הארמי.

תָּא שְׁמַע, דְּהָבִי אֲנִי אוֹקִימָנָא בְּמַתְנִיתָא. שְׁתֵּי בְּנוֹת לֹט שֶׁהֵן שְׁתֵּי
כַּחוֹת הַגּוֹף הַמְעוֹרְרוֹת לַיֵּצֶר הָרַע, עֲבָשׂוּ שְׂאִינֵי מְנוּל כֹּף כֹּף
וְנִטְבַּל מִלְּכַלּוּכֵי נִקְרָא לָבֹן, וְאוֹתָן שְׁתֵּי בְּנוֹת אֵינָן בְּטָלוֹת מִמָּשׁ,
הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית כט) וּלְלָבֹן שְׁתֵּי בְּנוֹת.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי כֹּף הוּא, תַּמָּן כְּתִיב בְּכִירָה וַצְעִירָה וְהָכָא כְּתִיב
גְּדוּלָּה וְקִטְנָה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אֲבָל אֵינָן בְּכַח לַעֲשׂוֹת רַע
וְלַהֲתַעֲוֹרֵר לַיֵּצֶר הָרַע כְּמַתְחֵלָה. מִשְׁמַע דְּכְּתִיב שֵׁם הַגְּדוּלָּה לְאָה,
שְׁלֵאָה מִכְּחַה וּמִרְשַׁעְתָּה. וְשֵׁם הַקִּטְנָה רַחֵל, שְׂאִין בְּהַ כַּח
הַמְתַּעֲוֹרֵר, כְּמָה דְאֵת אָמַר, (ישעיה נג) וּכְרַחֵל לִפְנֵי גּוֹזְזִיָּה נְאֻלְמָה.

אָמַר רַב הוֹנָא, זֶה יֵצֶר הָרַע וְשְׁתֵּי בְּנוֹתָיו, מַתְחֵלְפוֹת מִכְּמוֹת
שְׁהִיּוּ בְּרֵאשׁוֹנָה. בְּתַחֲלָה לֹט, מְקַלֵּל מְנוּל. עֲבָשׂוּ לָבֹן,
מְלוּבֹן, שְׂאִינֵי מְקַלֵּל וּמְנוּל בְּנִיוּלוּ כְּבְּרֵאשׁוֹנָה. בְּתַחֲלָה שְׁתֵּי
בְּנוֹתָיו חֲזָקוֹת כֹּל אַחַת וְאַחַת בְּכַחַה, וְעֲבָשׂוּ שֵׁם הַגְּדוּלָּה לְאָה,
לְאָה בְּלֵא כַח, לְאָה בְּלֵא חֲזוּק, לְאָה מִמְעַשְׂיָה הָרֵאשׁוֹנִים. וְשֵׁם
הַקִּטְנָה רַחֵל, כְּדִקְאֻמְרָן, וְלֵא כְּמוֹת שְׁהִיּוּ בְּרֵאשׁוֹנָה.

לשון הקודש

כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה כט) וּכְרַחֵל לִפְנֵי גּוֹזְזִיָּה
 נְאֻלְמָה.

אָמַר רַב הוֹנָא, זֶה יֵצֶר הָרַע, וְשְׁתֵּי
בְּנוֹתָיו מַתְחֵלְפוֹת מִכְּמוֹת שְׁהִיּוּ
בְּרֵאשׁוֹנָה. בְּתַחֲלָה לֹט, מְקַלֵּל מְנוּל.
עֲבָשׂוּ לָבֹן, מְלוּבֹן, שְׂאִינֵי מְקַלֵּל וּמְנוּל
בְּנִיוּלוּ כְּבְּרֵאשׁוֹנָה. בְּתַחֲלָה שְׁתֵּי בְּנוֹתָיו
חֲזָקוֹת, כֹּל אַחַת וְאַחַת בְּכַחַה, וְעֲבָשׂוּ
שֵׁם הַגְּדוּלָּה לְאָה – לְאָה בְּלֵא כַח, לְאָה
בְּלֵא חֲזוּק, לְאָה מִמְעַשְׂיָה הָרֵאשׁוֹנִים.
וְשֵׁם הַקִּטְנָה רַחֵל, כְּמוֹ שֶׁאֲמַרְנוּ, וְלֵא
כְּמוֹת שְׁהִיּוּ בְּרֵאשׁוֹנָה.

בֵּא שְׁמַע שְׂכַף אֲנִי בְּאֲרָנוּ בְּבְרִיתָא.
שְׁתֵּי בְּנוֹת לֹט, שֶׁהֵן שְׁנֵי כַּחוֹת הַגּוֹף
הַמְעוֹרְרוֹת אֵת יֵצֶר הָרַע, עֲבָשׂוּ שְׂאִינֵי
כֹּף כֹּף מְנוּל וְנִטְבַּל מִלְּכַלּוּכֵי נִקְרָא לָבֹן,
וְאוֹתָן שְׁתֵּי בְּנוֹת אֵינָן בְּטָלוֹת מִמָּשׁ. זֶהוּ
שְׁכַתוּב (בראשית כט) וּלְלָבֹן שְׁתֵּי בְּנוֹת.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כֹּף הוּא. שֵׁם כְּתוּב
בְּכִירָה וַצְעִירָה, וְכֹאן כְּתוּב גְּדוּלָּה
וְקִטְנָה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אֲבָל אֵינָן בְּכַח
לַעֲשׂוֹת רַע וְלַהֲתַעֲוֹרֵר לַיֵּצֶר הָרַע
כְּמַתְחֵלָה, מִשְׁמַע שְׁכַתוּב שֵׁם הַגְּדוּלָּה
לְאָה, שְׁלֵאָה מִכְּחַה וּמִרְשַׁעְתָּה. וְשֵׁם
הַקִּטְנָה רַחֵל, שְׂאִין בְּהַ כַּח הַמְתַּעֲוֹרֵר,

אמר רבי אחא בר יעקב, תא תזי, מה כתיב, ויעתר יצחק ליי לנכה אשתו פי עקרה היא. אמר רבי אחא מפני מה היא עקרה, מפני שיצר הרע אינו נמצא בכחו בעולם, ועל כן אין נמצא פריה ורביה זולתי בתפלה, ומה כתיב, ויעתר לו יי ותהר רבקה אשתו. פיון שמתעורר יצר הרע, נמצא פריה ורביה.

אמר רבי יוסי, אם פן מה הפרש בין העולם הזה לאותו הזמן, ועוד דהא קרא קאמר דקדשא בריך הוא עבד. אמר רבי אחא, כן הוא, דקדשא בריך הוא אתער ליה לכהוא עניינא דצריך לזווגא, ולא לכל שעתיא דיהא תדיר עם בר נש כמו פען, דאיהו אשתפח תדיר וחסאן ביה בני נשא, אלא לכהוא זווגא בלחודוי, ואתערותא ההיא, אתערותא דקודשא בריך הוא ליהוי, הדא הוא דכתיב, (יחזקאל לו) וחסירותי את לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר. מהו לב בשר. אמר רבי יהודה, לב להוציא בשר ולא לדבר אחר.

רבי יצחק ברבי יוסי תוה אתי מקפוטקיא ללוד, פגע ביה רבי יהודה. אמר ליה רבי יצחק, תאמר דחבירנא חפימי מתניתא

לשון הקודש

הוא העיר אותו לענין ההוא שצריך לזוג, ולא לכל שעה, שיהיה תמיד עם אדם כמו בעת, שהוא נמצא תמיד וחוטאים בו בני אדם, אלא לאותו זוג לבדו. והתעוררות ההיא תהיה התעוררות של הקדוש ברוך הוא. והו שכתוב (יחזקאל לו) וחסירותי את לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר. מה זה לב בשר? אמר רבי יהודה, לב להוציא בשר, ולא לדבר אחר.

רבי יצחק ברבי יוסי תוה אתי מקפוטקיא ללוד. פגע בו רבי יהודה.

אמר רב אחא בר יעקב, בא ראה מה כתוב, ויעתר יצחק לה לנכה אשתו פי עקרה היא. אמר רבי אחא, מפני מה היא עקרה? מפני שיצר הרע אינו נמצא בכחו בעולם, ועל כן אין נמצא פריה ורביה זולתי בתפלה. ומה כתוב? ויעתר לו ה' ותהר רבקה אשתו. פיון שמתעורר יצר הרע, נמצא פריה ורביה.

אמר רבי יוסי, אם פן, מה הפרש בין העולם הזה לאותו זמן? ועוד, שהיה הכתוב אמר שהקדוש ברוך הוא עשה. אמר רבי אחא, כן הוא, שהקדוש ברוך